

Mitä Raamattu kertoo kuoleman jälkeisestä elämästä?

Viimeiset tapahtumat

AIKA

- lineaarinen
- aika-paikka-ulottuvuus

AJATTOMUUS

?

Ylösnousemus

Viimeinen tuomio

-Ikuinen elämä tai ikuinen ero
Jumalasta eli kuolema II

? = **tuonela** / (katolinen) välitila / kiirastuli

Ihmisen elämä

KUOLEMA I

Tuonela

- o VT – *sheol* (hepr.); Kaikkien vainajien yhteinen paikka: surullinen ja varjomainen; Jaakob suri Joosefin ”kuolemaa”: ”minä suren, kunnes menen tuonelaan poikani luo”(1. Moos.37:35)
- o UT – *haades* (kr.); 2-osainen paikka pelastetuille ja kadotetuille (rikas mies ja Lasarus Lk 16:20)
 - Uskontunnustus / II uskonkpl (”astui alas tuonelaan, nousi 3. päivänä kuolleista”)
 - Ef 4:8; ”Hän nousi korkeuteen vangit voittosaalinaan”; piispa **Ingnatius**: Jeesus otti mukaansa VT:n aikana eläneet pyhät sielut; kirkkoisät **Klemens****Aleksandrialainen** ja **Origenes**: myös pakanat saivat vielä kuolemansa jälkeen mahdollisuuden pelastumiseen.
 - **Ortodoksit** uskovat myös, että kirkon rukoukset voivat ratkaisevasti vaikuttaa sielujen kohtaloon vielä kuoleman jälkeen.
 - **Luther**: tuonelassakin uskova ihminen säilyttää yhteyden Jumalaan

VT ja kuolema

- o VT kirjat on kirjoitettu yli 500 vuoden kuluessa – käsitys kuolemasta on muuttunut.
- o tärkeimpiä kohtia kuoleman jälkeisestä elämästä löytyy Jes 26 ja Dan 12
- o Vanha testamentti on yleisesti hyvin tämänpuoleinen kirja ja se kuvaa kuolemaa ehdottomana loppuna
- o Hiskian psalmi (Jesaja 38):

Kesken päivieni juoksun minun on mentävä pois. [Tuonelan](#) porttien tuolla puolen joudun viettämään ne vuodet, jotka minulta jäivät elämättä.

Minä ajattelin: En enää saa nähdä Herraa elävien maassa, en enää katsella ihmisiä maailman asukkaiden parissa. Kuin paimenen telta minun majani puretaan ja viedään pois.

Kuin kutoja minä olen kiertänyt loppuun elämäni kankaan, ja nyt minut leikataan loimilangoista irti. Koko päiväksi sinä jätit minut yksin, yöhön saakka, aamuun mennessä ovat voimani lopussa.

VT ja kuolema

- o Ihmisen elämä on tässä ja nyt; sitä ei eletty tuonpuoleisen toivossa tai pelossa
- o Vt:n ihmisen elämän tavoite on saada elää pitkä elämä "Jumalani, älä ota minua pois puolitiessä!" vrt. Abraham kuoli korkeassa iässä ja elämästä kyllänsä saaneena.
- o kun ihminen kuolee sanotaan "otettiin isiensä luo".
- o "*tuonela*" on juutalaisuutta vanhempi käsite, kansanuskoa.

VT ja kuolema

- o Psalmeissa *tuonela* ei ole enää varsinaista elämää vaan varjomaista ”epäelämää”, siellä ei ole iloa eikä siellä ylistetä Jumalaa.
- o Saul kutsui (noidan avulla) Samuel-vainajan *tuonelasta* kysyäkseen neuvoa.
- o Elämä jatkui omissa jälkeläisissä.
- o *ylösnousemususko* pilkistää VT:ssa

VT ja kuolema

- o Danielin kirjan (160-l e.Kr) sotakuvauksissa monet kuolivat marttyyrikuoleman (Syyria-Israel) ja odotettiin hyvitystä: "Monet maan tomussa nukkuvista heräävät, toiset ikuiseen elämään, toiset häpeään ja ikuiseen kauhuun" (Dan 12:2).
- o Em. kuvaa kuolleista [ylösnousemista](#) mutta myös Raamatun varhaisin kuvaus [helvetistä](#).
- o Viisauden kirjassa (apokr.) Jumala loi ihmisen kuolemattomaksi; oikeamieliset saavat palkkansa Herran luona.

Elämä kuoleman jälkeen

UT:ssa

- o Jeesuksen ajan uskonnollis-yhteiskunnallisista puolueista saddukeukset eivät uskoneet ylösnousemukseen vrt. Matt. 22 ja Mark. 12
- o Rajantakainen elämä on erilaista: avioliittoa yhteiselämän muotona ei ole enää olemassa (ei seksuaalisuutta suvunjatkamismuotona?)
- o Jeesuksen lähtökohta oli, että ylösnousemus ja elämän jatkuminen on tosiasia.
- o Myös Paavali piti välttämättömänä sitä, että ihmisen elämä ja henkilökohtaisuus jatkuu kuoleman jälkeen (1. Kor. 15): usko Kristukseen ja syntien sovitukseen on tätä ja tulevaa elämää varten

Elämä kuolema jälkeen

UT:ssa

- o Jeesuksen ylösnousemus uuteen elämään ei ollut vain Jumalan Poikaa koskeva vaan kaikkia häneen uskovia.
- o Jeesuksella oli ylösnousemusruumis, jonka olomuoto on meille tuntematon (vrt. ilmestymiset pääsiäisen jälkeen)
- o Jeesuksen ylösnousemuksesta käytetään verbejä *egeiroo* > unesta herääminen, pystyyn nostaminen TAI *anisteemi* > seisaalleen nouseminen, kohottaminen.
- o UT:ssa mainitaan poisnukkuneita ihmisiä, jotka esitetään elävinä: Mooses ja Elia (Mk 9)
- o Myös Lk 16:ssa edellytetään, että köyhä Lasarus on elossa "Abrahamin helmassa"

Rikas mies ja Lasarus

Elämä kuolema jälkeen UT:ssa

- o 1. Kor. 15 kiistan taustalla on ilmeisesti kreikk.-roomalaiset näkemykset kuoleman jälkeisestä tilasta:
 - Ruumis maatuu ja sielu siirtyy (hyvään/pahaan) ajattomaan tilaan
 - Ruumis maatuu ja sielu sulautuu suureen kokonaisuuteen
 - Ruumis maatuu ja sielu palaa tähän aikaan eläimeen tai ihmiseen
- o Yleisen käsityksen mukaan ruumis oli sielun vankila – ruumiin ylösnousemukseen ei uskottu.

Elämä ”taivaassa”

- o ”Mitä silmä ei ole nähnyt, mitä korva ei ole kuullut, ja mikä ei ole ihmisen mieleen juolahtanut” 1. Kor. 2.
- o Perillä odottaa Jumalan kirkkaus (kabod) ja ylistys
- o Luetaan 1. Kor. 15: 35-49:
 - hengellinen (olo)muoto on Jumalan meille antama
 - kirkkautta säteilevä ruumis: täydellinen ja voimakas
 - taivaallinen ihminen > maallinen ihminen
 - asumme ”kotona” ja meidät tunnistetaan(Joh. 14).
 - tietämisemme/tuntemisemme on täydellistä (1. Kor. 13:12)